

A decorative border of colorful balloons (blue, pink, orange) with black strings, arranged in a rectangular frame around the page.

Замкова Гора

Легенда Полісся

Підготувала:
Марія Ганзюр

Село Стара Рафалівка

Замкова гора - пам'ятка археології, ранньослов'янське городище в селі Бабка, що неподалік села Стара Рафалівка.

Вперше Замкова гора була зафіксована українським вченим В.В. Антоновичем у 40-х роках минулого століття, а більш детально велися дослідження радянським археологам Ю.В. Кухаренком у 1957-1958 р.

Замкова гора знаходиться за один кілометр від села Бабка, за болотом в урочищі Городище на східній окраїні невисокого піщаного узвишшя. Поблизу городища протікала річка Стубла, яка вже зникла в наслідок меліорації. І тепер важко уявити, що біля Замкової гори протікала річка, а також поблизу були непрохідні болота та хащі, до городища селяни добиралися по кладках «бервах».

Старожили оповідають, що перші поселенці села Бабка жили в урочищі Городище, а на вершині Замкової гори стояв замок (чий не пам'ятають). По річці Стубла курсували кораблі, які підходили до Замкової гори і там велася велика торгівля товаром. Ще у 20-ті роки минулого століття було видно рештки човна, що затонув і догнивав у воді. Це були рештки одного із тих великих кораблів, що в давнину, за переказами, припливали до Замкової гори (так ще називають городище) .

Замкова гора була оточена круглим земляним п'ятиметровим валом. Саме городище тепер вкрите чагарником, а центральна частина дещо підвищена.

Розкопки 1957-1958 років виявили незначну кількість матеріальних залишків: 31 уламок глиняного посуду, зруйноване поховання з трупоспаленням, 11 господарських ям. Дещо насиченіший знахідками культурний шар поселення біля городища, де археологи дослідили дві

житлових і дві господарських споруди. Крім уламків глиняного посуду, тут знайдено кістки домашніх тварин, залізний ніж і уламки точильних брусків. Обстежено як і городище, так і прилеглу територію давнього поселення, де було знайдено 11 маловидних уламків ліпленого і гончарного посуду. Ліплені уламки – червонуватого кольору з горбкуватою поверхнею із великими зернами домішки жорстви. Гончарні уламки виготовлені з глини сіруватого кольору. Дослідники городища Замкова гора датують його VI – X ст. нашої ери і зв'язують з літописним племенем дулібів. Незначні розміри городища і вищенаведені факти дають підстави зробити висновок, що це ймовірно було городище – сховище. На ньому мешканці давнього поселення переховувались від нападників.

Місцеві жителі відкрили ще одну сторінку з історії Замкової гори, це було по закінченню другої світової війни, коли в навколишніх лісах переховувались групи українських націоналістів. 9-го лютого 1946 року в бою з енкаведистами загинуло троє місцевих жителів, двоє жителів із села Бабка, та один із села Сопачева. Вночі на валу Замкової гори в північно-східній частині городища їх було поховано. Згодом двох бійців УПА було переховано на кладовище села Бабка.

У 90-ті роки 20-го століття у центральній частині городища поставлено дерев'яний хрест на знак пам'яті про загиблих у другу світову війну.

Ось так і стоїть над навколишньою низиною Замкова гора - ранньослов'янське городище, якому 1,5 тисячі літ